

Udførelse, men ikke nogle Forretninger, om hvilke man kunde sige, at juridisk Uddannelse var en Nødvendighed for Embedets Udførelse. Man kom til det Resultat, at der var mange andre Egenskaber og megen anden Indsigt end netop den juridiske Eksamen og den Indsigt, som denne betegner, som var ønskelig for Embedet, og visse Indsigter, som maatte siges at være afgjort nødvendige for Embedet, uden at de i mindste Maade var knyttede til det juridiske Studium og den juridiske Eksamen. Amtmanden vil i væsentlig Grad komme til at beskæftige sig med saadanne Forhold, som ikke har noget med det juridiske Studium at gøre. Meget af den Lovgivning, som Amtmanden nødvendigvis beskæftiger sig med, den kommunale, den økonomiske og Forgøinger herfra, er ikke Genstand for det juridiske Studium i Universitetstiden og altsaa heller ikke Genstand for Eksamens Prøvelse. Kendskab til denne Lovgivning, som er den væsentlige for Amtmanden, erhverver Juristen paa anden Maade, men den kan ogsaa andre end Juristen erhverve.

Da altsaa Forholdene laa saaledes, at det vel kunde siges, at juridisk Uddannelse i mange Tilfælde var ønskelig, men paa ingen Maade nødvendig, og at anden Indsigt var lige saa ønskelig og i mange Tilfælde endogsaa absolut nødvendig, drog jeg deraf den Konklusion, at da den eneste absolutte Grund til at knytte juridisk Eksamen til Amtmandsembedet nu var bortfaldet, burde vi følge den Vej, man var gaaet i Norge, og fjerne Hindringen for Udnævnelse af andre end Jurister. Det er en Misforstaaelse, som jeg imidlertid ved, dette høje Ting ikke vil gøre sig skyldigt i, at tro, at dette Lovforslag skulde tilsigte at bestemme, at der fremtidig ikke skal udnævnes Jurister til Amtmandsembedet. For mig er der ingen Tvivl om, at hvis dette Lovforslag gennemføres, vil Forholdet blive det samme som i Norge, at man, fordi den juridiske Uddannelse i saa mange Henseender er en nyttig Indledning til Embedsstigen, den, der for nogles Vedkommende ender i Amtmandsembedet, ogsaa i Fremtiden meget ofte vil udnævne Jurister til Amtmænd. Men naar Forholdet ligger saaledes, at man, naar et Amtmandsembede skal beklædes, maa erkende, at der blandt dem, mellem hvilke man kunde tænke sig at vælge, ikke er nogen, der har saadanne Egenskaber, at ikke en anden Personlighed udenfor Juristernes Kreds har dem i højere Grad, skulde der være Adgang til at gaa udenfor Juri-

sternes Kreds. I den Menneskealder, hvori Norge har haft denne Ordning, tror jeg, der er valgt 7—8 Amtmænd udenfor Juristernes Kreds. Det er Mænd, hvis Uddannelse har været en anden, Mænd, som tidligere har haft anden Universitetsuddannelse. Der er Mænd, som har været Ingeniørofficerer, Mænd, som er udgaaet fra Landbrugets Kreds, og som paa forskellig Maade har erhvervet sig en særlig Indsigt i de Forhold, Amtmænd kommer til at beskæftige sig med. Jeg skulde tro, at det ogsaa vil komme til at gaa saaledes her, at Amtmænd som Regel vil blive taget fra Juristernes Kreds, men at Undtagelsestilfælde vil indtræffe, naar man fra alle Sider erkender det rigtige i at gaa udenfor denne. Det vil være til Gavn for hele Samfundet. Det vil ogsaa være en nyttig Stimulans for Juristerne, at de ved, at de ikke paa Forhaand har Eneret til eller Monopol paa dette Embede, en Eneret eller et Monopol, som ikke i visse Tilfælde kan brydes, naar Forholdene taler derfor.

Jeg skal i denne Forbindelse pege paa, at vi ved at gennemføre den Ordning, som altsaa har virket i Norge i en Menneskealder, tillige gaar til at indføre en Ordning, som i umindelige Tider har været gældende i Sverige, hvor den nærmest tilsvarende Stilling som Landshøfding ikke er knyttet til det juridiske Studium og den juridiske Embedseksamen. Et meget stort Antal f. Eks. af de nuværende Landshøfdinger i Sverige har den juridiske Eksamen, men ved Siden af dem finder man en Række meget fremtrædende Personligheder, mange, hvis Navne ogsaa vil være velkendte her i Landet, som er kommet til dette Embede fra Forretningsverdenen, fra andre Embedsgræne, hvortil juridisk Eksamen ikke kræves, fra Landbrug, fra Industri og fra Ingeniørkredse, og denne Vekselvirkning mellem den ene og den anden Art af Uddannelse og Udspring har været saadan, at jeg ikke tror, nogen i Sveriges Rige kunde tænke sig at ville gøre Amtmandsstillingen til en Monopolstilling for det juridiske Studium.

Jeg kan ikke sige andet, end at det har undret mig, at man i det andet høje Ting paa dette Punkt har delt sig politisk, at to Partier, de Konservative og Venstre, har stemt mod Lovforslaget. Jeg har i det andet høje Ting udtalt, at for det konservative Folkepartis Vedkommende var dette forstaaeligt, forsaavidt som det mig bekendt ikke nogen Sinde tidligere har været af den Anskuelse, at der var Grund til ikke i saa høj Grad som tidli-